

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

SISÄLLYS

1. Yhtiökokous
2. Hallintoneuvosto
 - 2.1. Vaalivaliokunta
3. Hallitus
 - 3.1. Tarkastusvaliokunta
 - 3.2. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta
4. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä
5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
6. Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
7. Poikkeamat suosituksista

Selvitys Elon hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 1.1.–31.12.2014 perustuu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 ja annetaan toimintakertomuksesta erillisenä. Elo noudattaa hallinnointikoodia työeläkeyhtiön toimintaan soveltuvin osin. Poikkeamat hallinnointikoodin suosituksista esitetään selvityksen lopussa. Listayhtiöiden hallinnointikoodi on luettavissa Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilta www.cgfinland.fi.

1. YHTIÖKOKOUS

Elossa ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkaat yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksessa on äänioikeus vakuutusosittajilla. Lisäksi äänioikeus on kunkin työntekijän eläkelain mukaisen perusvakuutuksen piiriin kuuluvien vakuutettujen valitsemalla edustajalla.

Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien lukumäärästä ja valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja taseen osoittaman voiton käytöstä. Yhtiökokous päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Lisäksi yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista sekä muista kokouksuissa ilmoitetuista asioista.

Elon varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.4.2014.

2. HALLINTONEUVOSTO

Työeläkevakuutusyhtiöllä tulee työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaan olla hallintoneuvosto.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä vaalivaliokunnan jäsenet. Se myös päättää hallituksen ja vaalivaliokunnan palkkiois-

ta. Hallintoneuvostolle ei voida antaa muita tehtäviä kuin ne, jotka laissa on mainittu.

Elon hallintoneuvostoon kuuluu 56 jäsentä, jotka valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa. Jäsenen toimikausi on kolme vuotta. Jäsenistä on vuosittain erovuorossa kolmasosa. Hallintoneuvoston jäsenistä puolet valitaan työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen nimeämistä ehdokkaista. Työnantajien ja palkansaajien ehdottamista henkilöistä valittuja jäseniä on oltava yhtä monta.

Hallintoneuvosto valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat, joista yksi valitaan vakuutettuja edustavien jäsenten ehdotuksesta.

Elon hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2014 kaksi kertaa, 25.3. ja 18.11. Hallintoneuvoston jäsenistä osallistui kokouksiin keskimäärin 78 prosenttia. Elon hallintoneuvoston kokoonpano esitellään vuosiraportin sivulla 96. Jäsenten osallistuminen hallintoneuvoston ja vaalivaliokunnan kokouksiin sekä niistä maksetut palkkiot on esitetty Elon palkka- ja palkkioselvityksessä osoitteessa www.elo.fi – Tietoa Elostä – Hallinto ja johto.

Hallintoneuvoston jäsenet sekä heidän puolisonsa, edunvalvottavansa ja määräysvallassa olevat yritykset lasketaan kuuluvaksi Elon lähipiiriin. Lähipiirin kanssa tehtävät liiketoimet käsitellään lähipiiriohjeistuksen mukaisesti. Elon johdon ja

sen lähipiirin kanssa tehtävistä merkittävistä liiketoimista päättää aina Elon hallitus. Mahdolliset liiketoimet lähipiirin kanssa raportoidaan Elon verkkosivuilla.

2.1. VAALIVALIOKUNTA

Elolla on hallintoneuvoston valitsema vaalivaliokunta, jonka tehtävänä on valmistella esitykset hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenvalinnoista ja palkkioista.

Vaalivaliokunnassa joko puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja valitaan vakuutettuja edustavien hallintoneuvostojäsenten ehdotuksesta.

Kuusijäseniseen vaalivaliokuntaan kuuluivat vuonna 2014 vakuutuksenottajien ehdottamina jäsenenä Elon hallintoneuvostosta Ilkka Brotherus, Klaus Saarikallio ja Jouko Vehmas. Vakuutettujen ehdottamina jäsenenä vaalivaliokuntaan kuuluivat Elon hallintoneuvostosta Håkan Nystrand, Mika Varjonen ja Jaana Ylitalo. Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimi Klaus Saarikallio ja varapuheenjohtajana Håkan Nystrand.

Vaalivaliokunta kokoontui vuonna 2014 kaksi kertaa, 11.2. ja 14.10. Vaalivaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin oli keskimäärin 90 prosenttia.

3. HALLITUS

Elon hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä huolehtia, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaan hallituksen tulee yhdessä toimitusjohtajan kanssa johtaa yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varo-

vaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Hallituksen työjärjestyksessä ja yhtiöjärjestyksessä on lueteltu Elon hallituksen tehtävät. Elon hallitus mm.

- nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan, yhtiön johtoryhmän jäsenet, sijoitustoiminnan johtoryhmän jäsenet, sisäisen tarkastajan sekä lääketieteellisen johtajan ja päättää heidän toimsuhteensa ehdoista ja palkkioasioistaan
- päättää yhtiön organisaation päälinoista
- hyväksyy yhtiön strategian ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy yhtiön henkilöstöstrategian ja palkitsemispolitiikan sekä henkilöstön tavoitepalkkiojärjestelmän periaatteet sekä arvioi ja valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy sijoitussuunnitelman ja valvoo sijoitussuunnitelman toteutumista
- hyväksyy riskienhallintapolitiikan ja -suunnitelman ja valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman vuosittain
- arvioi yhtiön sisäisen valvonnan tilan vuosittain
- hyväksyy tilinpäätöksen
- päättää yhtiökokouksen koollekutsumisesta.

Elon hallitus muodostuu työmarkkinaosapuolten, asiakkaiden ja sidosryhmien edustajista. Hallitukseen kuuluu kuusitoista varsinaista jäsentä ja neljä varajäsentä. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet toimikaudeksi, jonka pituus on kolme kalenterivuotta. Hallituksen jäsenistä puolet on työnantajakeskusjärjestöjen ja

palkansaajakeskusjärjestöjen ehdottamia henkilöitä. Työnantajien ja palkansaajien ehdottamista henkilöistä valittuja jäseniä on oltava yhtä monta.

Hallitus valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat, joista yksi valitaan vakuutettuja edustavien jäsenten ehdotuksesta. Hallituksen puheenjohtaja ja molemmat varapuheenjohtajat muodostavat hallituksen puheenjohtajiston.

Hallituksen apuna sen tehtävien hoidossa toimivat tarkastusvaliokunta sekä nimitys- ja palkitsemisvaliokunta.

Elon hallitus kokoontui 13 kertaa vuonna 2014. Hallituksen jäsenistä osallistui kokouksiin keskimäärin 86 prosenttia. Elon hallituksen kokoonpano esitellään vuosiraportin sivuilla 93–95. Jäsenten osallistuminen hallituksen ja sen valiokuntien kokouksiin sekä niistä maksetut palkkiot on esitetty Elon palkka- ja palkkioselvityksessä osoitteessa www.elo.fi – Tietoa Elostä – Hallinto ja johto.

Hallituksen jäsenet sekä heidän puolisonsa, edunvalvottavansa ja määräysvallassa olevat yritykset lasketaan kuuluvaksi Elon lähipiiriin. Lähipiirin kanssa tehtävät liiketoimet käsitellään lähipiiriohjeistuksen mukaisesti. Elon johdon ja sen lähipiirin kanssa tehtävistä merkittävistä liiketoimista päättää aina Elon hallitus. Mahdolliset liiketoimet lähipiirin kanssa raportoidaan Elon verkkosivuilla.

3.1. TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata yhtiön taloudellista raportointia, sisäistä valvontaa, riskienhallinnan riittävyttä ja asianmukaisuutta sekä sisäisen tarkastuksen toimintaa. Valiokunta

seuraa myös tilintarkastajien työtä ja valmistelea tilintarkastajien valintaesityksen.

Hallitus valitsee keskuudestaan jäsenet valiokuntaan vuodeksi kerrallaan ja vahvistaa työjärjestyksen. Valiokunnan jäsenistä yhden tulee olla palkansaajien keskusjärjestöjä edustava, yhden työnantajien keskusjärjestöjä edustava ja yksi muu hallituksen jäsen.

Vuonna 2014 Elon tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Jari Karlson (puheenjohtaja), Heikki Kauppi ja Jussi Mustonen. Tarkastusvaliokunta kokoontui 4 kertaa ja jäsenten osallistuminen kokouksiin oli 100 prosenttia.

3.2. NIMITYS- JA PALKITSEMISVALIOKUNTA

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta valmistelemalla ja kehittämällä asioita, jotka liittyvät yhtiön palkka- ja palkitsemisjärjestelmiin sekä ylimmän johdon nimitys- ja palkitsemisasioihin.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan muodostaa Elon hallituksen puheenjohtajisto. Vuonna 2014 nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Harri Miettinen (puheenjohtaja), Ann Selin ja Pekka Saarinen. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 6 kertaa ja jäsenistä osallistui kokouksiin keskimäärin 94 prosenttia.

4. TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtaja johtaa yhtiön hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan sijainen toimii toimitusjohtajana silloin, kun toimitusjohtaja ei voi tehtävänsä hoitaa. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen.

Toimitusjohtaja johtaa yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Elon toimitusjohtajana toimii FM, SHV Lasse Heiniö (s. 1951). Toimitusjohtajan sijaisena toimii varatoimitusjohtaja, KTM Satu Huber (s. 1958). Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen tarkemmat tiedot esitetään vuosiraportin sivulla 97.

Hallituksen nimittämistä johtajista muodostuva johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön operatiivisessa toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa. Johtoryhmä on mukana muun muassa yhtiön strategiaan, budjetointiin ja organisaatioon liittyvien asioiden valmistelussa hallitukselle.

Elon johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen lisäksi Mika Ahonen (lakiasiat, suunnittelu ja viestintä, compliance), Matti Carpén (asiakkuudet ja kanavat, ICT), Hanna Hiidenpalo (sijoitukset), Mikko Karpoja (aktuaaritoimi, vastuullinen vakuutusmatemaatikko), Erja Ketko (riippumaton riskienvalvonta ja business control), Sarianne Kirvesmäki (talous ja sijoitusriskien valvonta) ja Keijo Kouvonen (vakuutukset ja eläkkeet). Johtoryhmän jäsenet esitellään tarkemmin vuosiraportin sivulla 97.

Elon sijoitustoiminnan tehtävänä on huolehtia työeläkevarojen tuottavasta ja turvaavasta sijoittamisesta. Tämän tehtävän toteuttamisesta huolehtii sijoitustoiminnan johtoryhmä. Elon sijoitustoiminnan johtoryhmän muodostavat Lasse Heiniö (puheenjohtaja), Eeva Grannenfelt, Hanna Hiiden-

palo, Satu Huber, Erja Ketko, Sarianne Kirvesmäki, Jonna Ryhänen ja Timo Stenius.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmiin kuuluvien henkilöiden palkitsemisesta päättää hallitus. Näitä koskevat tiedot on esitetty Elon palkka- ja palkkio-selvityksessä.

Johtoryhmien jäsenet sekä heidän puolisonsa, edunvalvottavansa ja määräysvallassa olevat yritykset lasketaan kuuluvaksi Elon lähipiiriin. Lähipiirin kanssa tehtävät liiketoimet käsitellään lähipiiri-ohjeistuksen mukaisesti. Elon johdon ja sen lähipiirin kanssa tehtävistä merkittävistä liiketoimista päättää aina Elon hallitus. Mahdolliset liiketoimet lähipiirin kanssa raportoidaan Elon verkkosivuilla.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Hallituksella on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan tilan vuotuisesta arvioinnista. Hallituksen on säännöllisesti arvioitava hallintojärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan yleiset periaatteet, vastuunjaon ja keskeiset linjaukset (riskienhallintapolitiikan) ja vuosittain yhtiön ohjaamiseen liittyvän riskienhallintasuunnitelman sekä seuraa siinä esitettyjen hallinnointitoimien edistymistä. Hallituksen apuna toimii tarkastusvaliokunta.

Toimitusjohtaja vastaa hallitukselle riskienhallinnan järjestämisestä sekä hallitukselle hyväksyttäväksi laadittavan, yhtiön keskeisiä riskejä koskevan riskienhallintasuunnitelman sisällön valmistelusta sekä riskienhallinnan seurannasta. Hänen tukenaan näissä tehtävissä on riippumaton valvonta, jonka muodostavat riippumaton riskien-

valvonta ja business control, talous ja sijoitusriskien valvonta, aktuaaritoimi ja compliance.

Liiketoimintojen ja tukiyksiköiden johtajat vastaavat vastualueensa sisäisestä valvonnasta, riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta ja yhtiön riskienhallinnan linjausten ja toimintatapojen noudattamisesta. Liiketoiminnot osallistuvat yhtiön riskienhallintasuunnitelman laadintaan ja jatkuvuus suunnitteluun. Sisäinen tarkastus tukee yhtiön johtoa ja hallitusta tavoitteiden saavuttamisessa arvioimalla hallinto-, riskienhallinta- ja valvontaprosessien riittävyyttä ja tehokkuutta, antamalla suosituksia niiden parantamiseksi ja konsultoimalla niiden kehittämisessä.

Compliance-toiminta on osa Elon sisäistä valvontaa, jonka lähtökohtana on noudattaa viranomaisten antamia säännöksiä sekä yleisiä sisäisen valvonnan parhaita käytäntöjä. Compliance-toiminta on myös osa Elon riskienhallintaa, jossa sen tavoitteena on tukea liiketoimintaa erityisesti juridisten ja compliance-riskien hallinnassa sekä valvoa ja raportoida näistä tarkastusvaliokunnalle ja johdolle. Sääntöjen noudattamisen valvonnan lisäksi Elon compliance officer vastaa mm. Elon sisäpiiri- ja lähipiiriasioista sekä eturistiriatilanteiden ehkäisemisestä.

Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (TVYL) uudistui 1.1.2015. Elossa valmisteltiin vuonna 2014 lain vaatimia uusia toimintaperiaatteita ja ohjeistuksia sekä noudatettiin uusia julkistamisvelvoitteita.

Lain vaatimukset sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä on kuvattu yllä. Elon hallitus on vahvistanut lain edellyttämän jatkuvuus suunnitelman sekä ulkoistamisen ja eturistiriatilanteita koskevat kirjalliset toimintape-

riaatteet sekä vahvistanut yhtiön verkkosivuilla julkaistut omistajaohjauksen periaatteet. Elon palkka- ja palkkioselvityksessä kuvataan palkkiojärjestelmän tarkoituksenmukaisuus yhtiön tavoitteiden saavuttamiseksi. Elon hallituksen ja johdon luottamustehtävät, sisäpiiriläisten arvopaperiomistukset sekä mahdolliset liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa ovat nähtävillä Elon verkkosivuilla.

6. KUVAUS TALOUDELLISEEN RAPORTOINTI-PROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEISTÄ

Elon taloudelliset raportit on laadittu työeläkeyhtiöiden kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja raportointia sääntelevien kirjanpito-, osakeyhtiö-, vakuutusyhtiö- ja työeläkevakuutusyhtiölain sekä vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamista koskevan lain, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vakuutusyrityksen tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevan asetuksen, kirjanpitoasetuksen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamien laskuperusteiden sekä Finanssivalvonnan antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

Hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan sekä riskienhallintasuunnitelman, jossa huomioidaan taloudellisten riskien raportointi.

Elo julkistaa tilinpäätöksen ennakkotiedot ja virallisen tilinpäätöksen verkkosivuillaan. Vuoden puolivälissä julkistetaan osavuosisraportti kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta. Lisäksi Elo julkaisee suppeamman, sijoitustoimintaan ja vakavaraisuuden keskittyvän osavuosisraportin ensimmäiseltä ja kolmannelta vuosineljännekseltä.

Hallitukselle, johdolle, viranomaisille sekä julkisuuteen tuotettavasta talousraportoinnista vastaa talous ja sijoitusriskien valvonta -yksikkö raportoitavasta toiminnosta riippumattomasti. Liiketoiminnan riippumattomasta raportoinnista vastaa riippumaton riskienvalvonta ja business control -yksikkö.

Talous ja sijoitusriskien valvonta -yksikkö raportoi yhtiön hallitukselle vähintään kuukausittain vakavaraisuuden tunnusluvut ja stressitestit, kokonaistuloksen synnyn ja käytön, sijoitukset tuotoineen markkina-arvoin ja riskin mukaan luokiteltuna, sijoitustoiminnan tavoitteet ja toteumat sekä sijoitussuunnitelman mukaiset riskirajat sekä niiden noudattamisen. Lisäksi hallitukselle on raportoitu kvartaaleittain laajemmin kokonaisriskiasemasta ja vakavaraisuudesta yhtiön omien mallien perusteella.

Vakavaraisuustilannetta seurataan talous ja sijoitusriskien valvonta -yksikössä päivittäin ja johdolle raportoidaan useita kertoja viikossa vakavaraisuustilanne viranomaismääräysten sekä yhtiön omien mallien mukaisesti. Muut keskeisimmät yhtiön tuloksen ja sijoitustoiminnan tunnusluvut raportoidaan johdolle viikoittain. Omaisuuslajikohtaisista riskeistä ja tuotoista, mukaan lukien johdannaiset, raportoidaan viikoittain salkunhoitajille ja sijoitustoiminnan johtoryhmän jäsenille. Sijoitusjärjestelmissä ylläpidetään päivätasoinen positio, joten myös päivätasoinen raportointi voidaan tarvittaessa toteuttaa. Lisäksi talous ja sijoitusriskien valvonta -yksikössä seurataan päivittäin sijoitussuunnitelman mukaisia riskirajoja ja niiden noudattamista.

Elon kokonaisriskiaseman ja riskinkantokyvyn arvioinnissa keskeisimmät tunnusluvut ovat vakava-

raisuuspääoman määrä suhteessa vastuuelkaan (vakavaraisuusaste) ja vakavaraisuuspääoman määrä suhteessa säännösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan (vakavaraisuusaste). Vakavaraisuuspääoman ja vakavaraisuuden tunnuslukujen laskenta on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ja tunnuslukujen oppaassa. Muut taloudellisen raportoinnin kannalta merkittävimmät erät ovat vastuuelan tuottovaade, sijoitusten arvostus ja sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin.

Vastuuelan oikeellisuuden järjestelmissä, tilinpäätöksessä ja vakavaraisuusrajan laskennassa varmistaa aktuaaritoimi ja yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko. Keskellä vuotta vastuuelka arvioidaan talous ja sijoitusriskien valvonta -yksikössä, ja sen oikeellisuus varmistetaan työohjeilla, täsmäytysrutiineilla sekä tiiviillä yhteistyöllä aktuaaritoimen ja vastuullisen vakuutusmatemaatikon kanssa. Tilinpäätöksessä TyEL-vakuutetun palkkasumman muutosprosentti on arvio, joka perustuu Arekista tehtyihin kantapöytäkirjoihin sekä aktuaaritoimen analyysiin. Vuoden aikana palkkasumman muutosta on arvioitu Eläketurvakeskuksen ennusteiden ja omien analyysien perusteella. Palkkasumman arvio vaikuttaa TyEL-vakuutuksen maksumäärään ja vastuuelkaan, mutta sillä ei ole juurikaan vaikutusta yhtiön kokonaistulokseen. Tarkka vastuuelka lasketaan vuosittain vuosilaskentojen valmistuttua.

Tilinpäätöksessä käytetyt sijoitusten arvot määritellään tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kerrotun mukaisesti. Noteeraamattomien osakkeiden, pääomarahastojen, kiinteistörahastojen ja kiinteistöjen osalta talous ja sijoitusriskien val-

vonta -yksikkö varmistaa, että markkina-arvot on hinnoiteltu sovittujen periaatteiden mukaisesti. Sijoitusjärjestelmien markkina-arvojen ja luottoluokkien oikeellisuuden varmistamiseksi talous ja sijoitusriskien valvonta -yksikössä on säännöllinen täsmäytysrutiini. Markkina-arvojen määrittämiseen liittyy ajallista viivettä, mutta sen vaikutus on ollut vähäinen.

Yhtiön liikekirjanpitoon tehdään tilikauteen kohdistuvat jaksotukset ja pääkirjanpidon tiedot täsmäytetään osakirjanpidon järjestelmiin. Tilivuoden aikana täsmäytukset tehdään kuukausittain. Taloudellisten raporttien oikeellisuutta varmistetaan säännöllisillä täsmäytysrutiineilla eri lähdejärjestelmien ja tietovaraston kesken, työohjeilla, hyvällä ammattitaidolla sekä tiiviillä yhteistyöllä ja tiedonkululla talous ja sijoitusriskien valvonnan sekä sijoitusyksikön kesken.

Talousohjeistukseen, sijoitusriskien valvontaan, kirjanpitoon ja maksuliikenteeseen liittyvät operatiiviset riskit kartoitetaan puolivuositteittäin riskikartoituspalaverissa, joita koordinoi riippumaton riskienvalvonta ja business control -yksikkö. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohtaisesti sekä kullekin riskille laaditaan riskienhallintasuunnitelma ja seurataan sen toteutumista. Raportointi- ja valvontaprosessissa sekä kirjanpidossa ja maksuliikenteessä tapahtuneet läheltä piti- ja toteutuneet riskit raportoidaan compliance- tai operatiivisten riskien poikkeamraportilla.

7. POIKKEAMAT HALLINNOINTIKOODIN SUOSITUKSISTA

Suositus 1: Yhtiökokouskutsu julkaistaan vähintään kaksi viikkoa ennen yhtiökokousta yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

Suositus 4, 8 ja 11-12: Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (TVYL) mukaan hallituksen valitsee hallintoneuvosto noudattaen laissa ja yhtiöjärjestyksessä mainittua valintamenettelyä.

Suositus 10: Elon hallituksen jäsenten toimikausi on yhtiöjärjestyksen mukaan kolme vuotta.

Suosituks 14-15, 26, 29 ja 32: Hallituksen ja sen valiokuntien riippumattomien jäsenten määrä ja riippumattomuuden arviointi perustuvat lainsäädäntöön (TVYL). Hallituksen kokoonpanosta ja jäsenten kelpoisuusehdoista on säädetty laissa. Elon hallituksen jäsenenä voi olla henkilöitä, jotka kuuluvat Elon merkittävien asiakasyritysten toimivaan johtoon tai hallintoon. Tämä johtuu Elon keskinäisestä yhtiömuodosta. Toimitusjohtaja ei voi kuulua hallitukseen.

Suosituks 16, 35, 38, 42-47: Noudatetaan, paitsi osakepalkitsemisen osalta. Keskinäisellä työeläkevakuutusyhtiöllä ei ole osakkeita.

Suositus 40: Noudatetaan, paitsi hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavien palkkioiden osalta, joista päättää TVYL:in mukaan hallintoneuvosto.

Suositus 51: Elo noudattaa sisäpiiriohjetta työeläkevakuutusyhtiöön soveltuvin osin. Lakiin (TVYL) on 1.1.2015 alkaen lisätty säännökset työeläkevakuutusyhtiön sisäpiirihallinnosta.

Suositus 55: Noudatetaan edellä mainitun poikkeuksin työeläkevakuutusyhtiöön soveltuvin osin.

HALLITUS

Puheenjohtaja
HARRI MIETTINEN
s. 1962
KTM

johtaja, konsernijohtoryhmän jäsen,
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta
SOK Asiakkuudet ja tieto

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK:n tutkimusvaliokunnan jäsen

1. varapuheenjohtaja
ANN SELIN
s. 1960
eMBA

puheenjohtaja, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

VVO-Yhtymä Oyj:n hallituksen jäsen, SAK:n hallituksen ja työvaliokunnan jäsen, Työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvoston jäsen, Koulutusrahaston hallintoneuvoston jäsen, UNI Global Unionin varapuheenjohtaja, UNI Europan hallituksen ja työvaliokunnan jäsen

2. varapuheenjohtaja
PEKKA SAIRANEN
s. 1957
KTM

toimitusjohtaja, Domus Yhtiöt Oy

EK:n yrittäjävaltuuskunnan jäsen, Rakennustuoteteollisuus RTT:n johtokunnan jäsen, Puusepänteollisuus ry:n puheenjohtaja, Metsäteollisuus MT:n hallituksen jäsen, Suomalaisen työn liiton johtokunnan varapuheenjohtaja, Perheyrittysten liiton perheyrittysvaltuuskunnan jäsen, Taloudellisen tiedotustoimiston (TAT) hallituksen jäsen, Turun kauppakamarin hallituksen jäsen

HEIMO J. AHO
s. 1949
diplomiekonomi,
kauppaneuvos

hallituksen puheenjohtaja, SKS Group Oy ja SKS Groupin tytäryhtiöt

EK:n vaalivaliokunnan jäsen, Kaupan Liiton vaalivaliokunnan puheenjohtaja, Elfving Oy:n hallituksen jäsen, EK:n yrittäjävaltuuskunnan jäsen, Nordean neuvottelukunnan puheenjohtaja, Perheyrittysten liiton valtuuskunnan jäsen, Liikesivistysrahaston kannatusyhdistyksen hallituksen jäsen, Linturantasäätiön puheenjohtaja, Helsingin seudun kauppakamarin valtuuskunnan jäsen, Keskukskauppakamarin valtuuskunnan jäsen, Helsingin Kauppakorkeakoulun tukisäätiön puheenjohtaja, Tekniikan Akatemian Elinkeino-neuvoston puheenjohtaja

**EEVA-LIISA
INKEROINEN**
s. 1963
OTK

johtaja ja johtoryhmän jäsen,
Teknologioteollisuus ry

Elinkeinoelämän Keskusarkiston Säätiön valtuuskunnan jäsen, Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, Työttömyysvakuutusrahaston hallituksen jäsen

JARI KARLSON
s. 1961
KTM

talous- ja hallintojohtaja, Orion Oyj

Polttimo Oy:n hallituksen jäsen, Suomen eläinlääketieteen säätiön hallituksen jäsen

HEIKKI KAUPPI
s. 1955
DI, MBA

toiminnanjohtaja, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry

Akavan hallituksen varapuheenjohtaja, Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, Akavan eläkepoliittisen työryhmän puheenjohtaja

ANTTI KULJUKKANEN
s. 1961
VTM, eMBA

toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

Henki-Fennian hallituksen jäsen, Finanssialan Keskusliiton hallituksen jäsen, Helsingin seudun kauppakamarin valtuuskunnan jäsen, Kadettikunnan talousjaoston jäsen, HelsinkiMission valtuuskunnan jäsen, Liikennevakuutuskeskuksen puheenjohtaja, Jääkärisäätiön hallituksen jäsen, Suunnistussäätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja

HALLITUS

REIJA LILJA
s. 1954
Ph.D.

tutkimusjohtaja, Palkansaajien tutkimuslaitos

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun kansantaloustieteen laitoksen dosentti, Viestintähallinnon neuvottelukunnan jäsen

OUTI LÄHTENMÄKI-LINDMAN
s. 1965
OTK, VT

Suomen maajohtaja ja konsernin lakiasiainjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsen, Accountor-konserni

Tiltoimistojen työnantajajhdistyksen hallituksen varapuheenjohtaja

JORMA MALINEN
s. 1959
automaatiosuunnittelija

puheenjohtaja, Ammattiliitto Pro ry

STTK:n hallituksen varapuheenjohtaja, Työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvoston jäsen, Levin Matkailukeskus Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Majvik Oy:n hallituksen jäsen, Meyer Turku Oy:n hallituksen jäsen, STTK-Lomat Oy:n hallituksen puheenjohtaja

hallituksen jäsen 18.11.2014 alkaen

ERKKI MOISANDER
s. 1953
ekonomi

pääjohtaja, LähiTapiola-ryhmä

Finanssialan Keskusliiton hallituksen jäsen, Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsen, Helsingin seudun kauppakamarin valtuuskunnan jäsen, Eurapcon hallituksen jäsen

JUSSI MUSTONEN
s. 1955
VTL

johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

Tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikunnan jäsen, Etlatieto Oy:n hallituksen jäsen, EK-Tieto Oy:n hallituksen jäsen, Veronmaksajain Keskusliiton hallituksen jäsen

ANTTI NEIMALA
s. 1963
varatuomari, LLM

varatoimitusjohtaja, Suomen Yrittäjät

Veronmaksajain Keskusliiton hallituksen jäsen
hallituksen jäsen 18.11.2014 alkaen

OLAVI NIEMINEN
s. 1952
optikko,
hakanomi

hallituksen puheenjohtaja, Piilokset by Finnsusp Oy

Suomen Yrittäjien työmarkkinavaltuuskunnan puheenjohtaja, Suomen Optisen toimialan hallituksen varapuheenjohtaja ja tukkuvaliokunnan jäsen, Perheyritysten liiton perheyritysvaltuuskunnan jäsen, Vs-Ely-keskuksen neuvottelukunnan jäsen, Turun Oppisopimustoiminnan neuvottelukunnan puheenjohtaja

TIMO VALLITTU
s. 1953
kansakoulu

puheenjohtaja, TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:n hallituksen jäsen, Finnveran hallintoneuvoston jäsen

TIMO LINDHOLM 18.11.2014 asti

ANTTI RINNE 24.5.2014 asti

VARAJÄSENET:

HALLITUS

ANTTI AHO
s. 1969
KTM

JOUKO LIIMATAINEN
s. 1954
KTM, fil. yo

**DANIELA
YRJÖ-KOSKINEN**
s. 1971
KTM

toimitusjohtaja, Lääkärikeskus Aava Oy, Aava Terveyspalvelut Oy

Orto-Lääkärit Lääkäriasema Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Medimagneetti Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Grow Medical Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Uudenmaan Seniorikodit Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Yhtyneet Laboratoriot Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Kiinteistö Oy Lunan hallituksen varapuheenjohtaja, Kliinisen Kemian Tutkimussäätiön hallituksen jäsen, Kiinteistö Oy Vegan hallituksen jäsen, Lääkäripalveluyritykset ry:n hallituksen jäsen, Aho Group Oy:n hallituksen jäsen, Docrates Oy:n hallituksen jäsen, Lasten ja nuorten lääkäriasema Pikkujätti Oy:n hallituksen jäsen, Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy:n hallituksen jäsen, Medicity Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian hallintoneuvoston jäsen

hallituksen varajäsen 18.11.2014 alkaen

varatoimitusjohtaja, Scandic Hotels Oy

Scandic Hotels Oy:n hallituksen jäsen, EK:n energialtuuskunnan jäsen, Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry:n hallituksen varajäsen

toimitusjohtaja, Novita Oy

Novita Oy:n hallituksen jäsen, TMA Tekstiili ja Muotialat ry:n hallituksen jäsen, Tekstiili- ja vaatetusteollisuus FINATEX ry:n hallituksen jäsen

JANNE METSÄMÄKI

s. 1960
OTK

edunvalvontajohtaja, SAK ry

MIKKO MERIVIRTA 24.9.2014 asti

HALLINTONEUVOSTO

Puheenjohtaja:

KLAUS SAARIKALLIO, s. 1955
hallituksen jäsen, Normek Oy

1. varapuheenjohtaja

HÄKAN NYSTRAND, s. 1955
puheenjohtaja, METO – Metsäalan
Asiantuntijat ry

2. varapuheenjohtaja

ILKKA BROTHERUS, s. 1951
toimitusjohtaja, Sinituote Oy

Jäsenet:

VESA AALLOSVRTA, s. 1961 (23.4.2014 alkaen)
järjestöpäällikkö, Metallityöväen Liitto ry

ANTTI HAKALA, s. 1967

johtaja, Ammattiliitto Pro ry

MARIA HANHO, s. 1982

toimitusjohtaja, Vaissi Oy

MIA HARKKO, s. 1971

myyjä, pääluottamusmies, Kymen Seudun
Osuuskauppa

JOHANNA HEIKKILÄ, s. 1962

henkilöstöjohtaja, Apetit Oyj

MARKKU HOLM, s. 1953 (23.4.2014 alkaen)

toimitusjohtaja, RTV-Yhtymä Oy

SAULI HUIKURI, s. 1958

toimitusjohtaja, Joutsen Media Oy

IRENE HÄMÄLÄINEN, s. 1956

neuvottelupäällikkö, TEAM Teollisuusalojen
ammattiliitto ry

TIMO JAAKKOLA, s. 1953

toimitusjohtaja, Nestor Cables Oy

KAARLO JULKUNEN, s. 1955

2. varapuheenjohtaja, Palvelualojen
ammattiliitto PAM ry

MERJA JUSELIUS, s. 1958

järjestelmäsunnittelija, henkilöstön edustaja,
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

TERO JUSSILA, s. 1958

talousjohtaja, Maintpartner Group Oy

JUSSI JÄRVENTAUUS, s. 1951

toimitusjohtaja, Suomen Yrittäjät ry

ESKO JÄÄSKELÄINEN, s. 1956

toimitusjohtaja, Suur-Seudun Osuuskauppa

TOM KAISLA, s. 1974

yrittäjä, toimitusjohtaja, Eilakaisla Oy

PEKKA KAMPMAN, s. 1962

projektipäällikkö, Y-säätiö

PERTTI KARJALAINEN, s. 1969

toimitusjohtaja, Attendo Finland Oy

OLAVI KAUKONEN, s. 1956

toimitusjohtaja, A-klinikkasäätiö

ANTTI KEMPPI, s. 1978

toimitusjohtaja, Kempinvest Oy

ISMO KOKKO, s. 1971

neuvottelujohtaja, Insinööriliitto IL ry

MARKKU KOSKINEN, s. 1962

toimitusjohtaja, Koskisen Oy

TAPIO KUITTINEN, s. 1959

toimitusjohtaja, Ideal Keittiöt Oy

KALLE KUJANPÄÄ, s. 1969

talousjohtaja, Finn-Power Oy

VILLE LAINE, s. 1970

toimitusjohtaja, Lojer Oy

TIMO LEHTINEN, s. 1964

CFO, YIT Oyj

TIMO LEPISTÖ, s. 1959

toimitusjohtaja, Nordic Morning Oyj

TAUNO MAKSNIEMI, s. 1959

toimitusjohtaja, G4S Suomi Oy

OTTO MIKKONEN, s. 1949

teollisuusneuvos

TIMO MÄKI-ULLAKKO, s. 1963

toimitusjohtaja, Pirkanmaan Osuuskauppa

HEIKKI NIKKU, s. 1956

toimitusjohtaja, CGI Suomi Oy

MARKKU PALOKANGAS, s. 1957

johtaja, Ammattiliitto Pro ry

TUULA A. PAUNONEN, s. 1955

pääkirjanpitäjä, luottamusmies, Länsi-Savo Oy

ANTTI PELTONEN, s. 1954

toimitusjohtaja, Kolster Oy Ab

TERHI PENTTILÄ, s. 1972

toimitusjohtaja, Länsilinjat Oy

KYÖSTI PÖYRY, s. 1952

toimitusjohtaja, Paperinkeräys Oy

PEKKA RANTAMÄKI, s. 1953

konsernijohtaja, Teknos Group Oy

ANSU SAARELA, s. 1978

talousjohtaja, Bauhaus & Co Ky

ANTTI SAHI, s. 1956

toiminnanjohtaja, Maa- ja metsätaloustuottajain
Keskusliitto MTK ry

KIMMO SIMBERG, s. 1959

toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa

KEIJO TARNANEN, s. 1972

lakimies, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

HANNU TARSARANTA, s. 1962

MAIJA TERVONEN, s. 1952

JUKKA TIKKA, s. 1953

hallituksen puheenjohtaja, Länsi-Savo Oy

MIKA VARJONEN, s. 1974

toiminnanjohtaja, Tradenomiliitto TRAL ry

JOUKO VEHMAS, s. 1956

toimitusjohtaja, kauppaneuvos, Kymen Seudun
Osuuskauppa

KATJA VEIRTO, s. 1972

eläke- ja työura-asioiden päällikkö, SAK ry

PENTTI VIRTANEN, s. 1964

toimitusjohtaja, FSP Finnish Steel Painting Oy

OLLI VORMISTO, s. 1967 (23.4.2014 alkaen)

toimitusjohtaja, Osuuskauppa Hämeenmaa

JANNE YLINEN, s. 1975

toimitusjohtaja, Kokkolan Halpa-Halli Oy

JAANA YLITALO, s. 1969

1. varapuheenjohtaja, Palvelualojen
ammattiliitto PAM ry

HARRI KOPONEN (16.1.2014 asti)

TIMO KORPIJÄRVI (16.1.2014 asti)

REIJO MESIMÄKI (11.12.2014 asti)

JUKKA MÄNNISTÖ (20.5.2014 asti)

JUHA RUOHOLA (17.6.2014 asti)

JOHTORYHMÄ

LASSE HEINIÖ
toimitusjohtaja
s. 1951, filosofian maisteri, SHV

*Eläketurvakeskuksen hallituksen jäsen, Työ-
eläkevakuuttajat TELA ry:n hallituksen jäsen,
AEIP:n hallituksen jäsen*

SATU HUBER
varatoimitusjohtaja
s. 1958, kauppatieteiden maisteri

*YIT Oyj:n hallituksen jäsen, EVA:n ja ETLA:n
hallitusten jäsen, Suomen Kulttuurirahaston
hallintoneuvoston jäsen, Huoltovarmuusneu-
voston jäsen, Trilateral Commissionin jäsen,
Strategic Committee of Agence France Tresorin
jäsen, Svenska handelshögskolanin oppilas-
kunnan kuraattori, Hanken Centre for
Corporate Governance Advisory Boardin jäsen*

MIKA AHONEN
johtaja, lakiasiat, suunnittelu, viestintä
ja compliance
s. 1967, oikeustieteen kandidaatti

MATTI CARPÉN
johtaja, asiakkuudet ja kanavat, ICT
s. 1960, diplomi-insinööri

*Tieto Esy Oy:n hallituksen jäsen, Arek Oy:n
hallituksen jäsen, Aalto-yliopiston ylioppilas-
kunnan taloustoimikunnan puheenjohtaja*

HANNA HIIDENPALO
johtaja, sijoitustoiminta
s. 1966, kauppatieteiden maisteri

*Suomen Kulttuurirahaston hallituksen jäsen ja
raha-asiaain toimikunnan puheenjohtaja,
Lindström Invest Oy:n hallituksen jäsen,
Aalto-korkeakoulusäätiön sijoituskomitean
jäsen, Kirkon keskusrahaston eläkerahaston
johtokunnan jäsen, Aalto-yliopiston ylioppilas-
kunnan taloustoimikunnan jäsen, Diabetestut-
kimussäätiön varainsijoitusvaliokunnan jäsen*

MIKKO KARPOJA
johtaja, aktuaaritoimi, vastuullinen
vakuutusmatemaatikko
s. 1962, valtiotieteiden maisteri, SHV

ERJA KETKO
johtaja, riippumaton riskienvalvonta ja
business control
s. 1967, kauppatieteiden maisteri,
metsänhoitaja

*LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n
hallituksen jäsen*

SARIANNE KIRVESMÄKI
johtaja, talous ja sijoitusriskien
valvonta
s. 1966, luonnontieteiden
kandidaatti, MBA

KEIJO KOUVONEN
johtaja, vakuutukset ja eläkkeet
s. 1953, filosofian kandidaatti

*Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen,
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turvan hallintoneu-
voston jäsen, Tieto-Tapiola Oy:n hallituksen
jäsen, Huoltovarmuuskeskuksen
vakuutuspoolin puheenjohtaja*

SIOJITUSTOIMINNAN JOHTORYHMÄ

toimitusjohtaja Lasse Heiniö
(puheenjohtaja)
varatoimitusjohtaja Satu Huber
johtaja Hanna Hiidenpalo
johtaja Jonna Ryhänen
johtaja Eeva Grannenfelt
johtaja Timo Stenius
johtaja Erja Ketko
johtaja Sarianne Kirvesmäki